

z dnia 20 grudnia 2019 r.

w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Świętajno

Na podstawie art.4¹ ust.1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz.U. z 2016 r. poz.487) i art.40 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) Rada Gminy Świętajno uchwala:

§ 1

Przyjąć Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Świętajno na rok 2020, w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Świętajno.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Arkadiusz Deptuła

Załącznik do uchwały Nr XV/102/2019
Rady Gminy Świątajno
z dnia 20 grudnia 2019 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
DLA GMINY ŚWIĘTAJNO NA ROK 2020**

Wstęp

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (zwana dalej ustawą) stanowi, że prowadzenie działalności związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych, należy do zadań własnych gminy. Szczegółowe zadania gmin oraz zasady postępowania określone są w tejże ustawie. Realizacja tych zadań w Gminie Świątajno prowadzona jest w oparciu o Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwany dalej programem), uchwalany corocznie przez Radę Gminy Świątajno.

2. Program na rok 2020 jest kontynuacją zadań i kierunków zawartych w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych, przyjętych i realizowanych w latach ubiegłych.

3. Program na rok 2020 jest spójny z aktualnie obowiązującą Strategią rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Świątajno (lata 2016-23) przyjętą Uchwałą Nr XVII/110/2016 Rady Gminy Świątajno, z dnia 21.03.2016 r., oraz Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020, przyjętym uchwałą Nr XVIII/111/2016 Rady Gminy Świątajno, z dnia 21.03.2016 r.

4. Zawarte w programie działania mają na celu przede wszystkim ograniczenie szkód. Z jednej strony są to działania profilaktyczne, których głównym celem jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów, z drugiej - działania na rzecz rozwiązywania i zmniejszania rozmiarów problemów aktualnie istniejących.

5. Obecnie na terenie Gminy Świątajno profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień zajmują się:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w Rodzinie w Świątajnie,
- 3) Ośrodek Wsparcia Dziennego w Świątajnie,
- 4) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świątajnie,
- 5) placówki oświatowe.

6. Realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień odbywa się we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy jak i innymi podmiotami, w szczególności z Komendą Powiatową Policji w Szczytnie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie, placówkami terapii, leczenia, organizacjami pozarządowymi, organizacjami

zajmującymi się problematyką profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i in.

Rozdział I. Cele programu oraz ich realizacja.

§1

1. Głównym celem programu jest podejmowanie działań zmierzających do:

- 1) Zapobiegania negatywnym następstwom nadużywania alkoholu, zaburzeń życia rodzinnego (przemocy i zaniechań).
- 2) Zwiększenie skuteczności i dostępności terapii dla osób uzależnionych od alkoholu oraz dla członków ich rodzin.
- 3) Zmniejszania ilości alkoholu spożywanego przez młodzież, poprzez świadome i konstruktywne ukierunkowanie ich rozwoju osobistego.
- 4) Ograniczenia dostępności alkoholu przez utrzymanie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz w miejscu sprzedaży (detal i gastronomia).

2. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin, m.in. leczenia osób uzależnionych od alkoholu przez placówki leczenia odwykowego. Dostępność zapewnia się poprzez usługi realizowane w Przychodni Terapii Uzależnienia w Szczytnie. W razie potrzeby nie wyklucza się zapewnienia dostępności do innych placówek specjalistycznych.

3. Cel opisany w §1 ust.1 pkt. 1-3 realizowany jest z wykorzystaniem następujących metod:

- 1) Udzielanie bieżącej pomocy oraz informacji osobom uzależnionym od alkoholu i pijącym ryzykownie o możliwości podjęcia leczenia.
- 2) Finansowanie dodatkowych zajęć terapeutycznych dla pacjentów uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin.
- 3) Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych na potrzeby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świątynie oraz dla instytucji i organizacji współpracujących z komisją (m. in. placówki oświatowe, policja, GOPS, placówki służby zdrowia, organizacje pozarządowe).
- 4) Dofinansowanie wypoczynku letniego i zimowego prowadzonych według określonego programu profilaktycznego, opracowanego i wdrażanego przez nauczycieli, pedagogów i innych specjalistów przeszkolonych w zakresie profilaktyki i uzależnień.
- 5) Pokrywanie kosztów badań psychologicznych osób kierowanych na przymusowe leczenie odwykowe.
- 6) Finansowanie działalności Ośrodka Wsparcia Dziennego oraz siłowni.
- 7) Zlecanie zadań organizacjom pozarządowym i osobom fizycznym, które świadczą usługi w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień od alkoholu i narkotyków.

4. Realizacja celów opisanych w §1 ust.1 pkt 1-3 następuje poprzez udzielanie rodzinom, w którym występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności zapewnieniem ochrony przed przemocą w rodzinie, z wykorzystaniem następujących metod:

- 1) Prowadzenie i finansowanie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz dotkniętych przemocą.

- 2) Motywowanie osób uzależnionych, jak i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego.
- 3) Motywowanie osób pijących ryzykownie do zmiany szkodliwego wzoru picia.
- 4) Udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym.
- 5) Rozpoznanie zjawiska przemocy domowej i udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- 6) Inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej, stosowanie procedury „Niebieskiej Karty”. Wspieranie procedury „Niebieskiej Karty”, współpraca z Komendą Powiatową w Szczytnie oraz innymi podmiotami w tym zakresie.
- 7) Przyjmowanie i rozpatrywanie wniosków, zgłoszeń o zastosowanie przymusowego leczenia.
- 8) Kierowanie spraw do biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
- 9) Kierowanie na indywidualne konsultacje dla osób uzależnionych, współuzależnionych, wskazanie możliwości leczenia.
- 10) Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 11) Współpraca pomiędzy pracownikami służb, instytucji i organizacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 12) Finansowanie szkoleń w szczególności na temat zasad pierwszego kontaktu i postępowania z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie oraz procedury „Niebieskiej Karty”.

5. Realizacja celów opisanych w §1 ust.1 pkt. 1-3 następuje poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach i zajęciach opiekuńczo-wychowawczych oraz socjoterapeutycznych, przy wykorzystaniu następujących metod:

- 1) Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, w tym - programów rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 2) Prowadzenie warsztatów na temat radzenia sobie z agresją i presją rówieśniczą.
- 3) Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, przeznaczonych dla rodziców.
- 4) Dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów i pracowników świetlic.
- 5) Organizowanie i finansowanie lokalnych wydarzeń dla dzieci młodzieży, uwzględniających tematykę zdrowego trybu życia i profilaktyki uzależnień.
- 6) Organizowanie i finansowanie różnych form zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży.

7) Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.

8) Podejmowanie działań interwencyjnych, wobec firm prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych, w szczególności reklamę skierowaną do młodzieży.

6. Realizacja celów opisanych w §1 ust.1 pkt. 1-3 następuje poprzez działalność własną gminy, jej jednostek organizacyjnych, wspomaganie działalności innych instytucji, organizacji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej profilaktyce rozwiązywania problemów uzależnień z wykorzystaniem następujących metod:

1) Finansowanie konkretnych, opisanych w ofercie składanej do Gminy, przedsięwzięć z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, realizowanych przez placówki oświatowe, placówki pomocy społecznej, placówki socjoterapeutyczne, ośrodki zdrowia, organizacje pozarządowe, ośrodki kultury, organizacje sportowe, rady sołeckie, osoby fizyczne.

2) Finansowanie działalności świetlic wiejskich (programy profilaktyczne, edukacyjno – rozwojowe i zajęcia sportowe).

3) Systematyczne rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi z lokalnymi społecznościami, aktywne włączanie ich w realizację określonych przedsięwzięć,

4) Udział w akcjach społecznych, kampaniach społecznych i programach dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, bezpieczeństwa i kształtowania właściwych relacji społecznych (np. Zachowaj Trzeźwy Umysł, #Nierozzerwalni, Postaw na Rodzinę, Rodzina na TAK, Dopalacze – powiedz stop, Narkotyki? to mnie nie kręci, Reaguj na przemoc, Stop przemocy, Przemoc boli, Przeciw pijanym kierowcom, Odpowiedzialny kierowca, SMART to znaczy mądrze, Uzależnienia behawioralne Fonoholizm, Bądźmy poszukiwaczami Autorytetu i innych).

7. Realizacja celów opisanych w §1 ust.1 pkt. 1-3 następuje poprzez tworzenie i wzmacnianie więzi pomiędzy rodzicami i dziećmi, jako podstawy do oparcia procesów rozwojowych w dzieciństwie i dorosłym życiu, budowania wartości moralnych, wychowawczych, nawiązywania relacji, dokonywania właściwych wyborów, kreowania właściwych postaw i zachowań społecznych, w szczególności poprzez:

1) Organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć służących umacnianiu i kształtowaniu więzi rodzinnych,

2) Organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących poprawie komunikacji w rodzinie, środowisku zawodowym, poprawie komunikacji społecznej,

3) Organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących budowaniu relacji miłości i zaufania w rodzinie, kształtowaniu poczucia bezpieczeństwa, okazywaniu troski i zainteresowania,

4) Organizację (współorganizację, uczestnictwo) przedsięwzięć, służących promocji, edukacji, działalności informacyjnej.

8. Realizacja celu w ramach działań opisanych w §1 ust.1 następuje poprzez podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Rozdział II. Adresaci programu

§2

Adresatami programu są:

1. osoby uzależnione oraz współuzależnione od alkoholu,
2. rodziny osób uzależnionych od alkoholu,
3. dorosłe Dzieci Alkoholików (DDA),
4. osoby pijące w sposób ryzykowny i szkodliwy,
5. przedstawiciele instytucji i służb, pracujący z osobami i rodzinami dotkniętymi problemem alkoholowym,
6. przedstawiciele władz lokalnych,
7. społeczeństwo.

Rozdział III. Realizatorzy programu

§3

1. Realizatorami programu są:

- 1) Urząd Gminy Świątajno,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świątajnie,
- 3) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Świątajnie,
- 4) Ośrodek Wsparcia Dziennego w Świątajnie,
- 5) Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w Rodzinie w Świątajnie,
- 6) rady sołectkie w gminie,
- 7) grupy odnowy wsi w gminie,
- 8) gminne placówki oświatowe,
- 9) gminne instytucje kultury,

2. Realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień odbywa się we współpracy z podmiotami spoza gminy, w szczególności z Komendą Powiatową Policji w Szczytnie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczytnie, placówkami służby zdrowia, placówkami terapii, leczenia, organizacjami pozarządowymi, i in.

3. Program realizowany jest przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych, określonych w budżecie gminy, pochodzących z dochodów, określonych w ustawie.

4. Szczegółowy podział środków przeznaczonych do realizacji programu jest corocznie ustalany w planie dochodów i wydatków budżetu gminy.

§ 4

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Świątajnie w szczególności inicjuje wykonanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, oraz podejmuje inne czynności, w zakresie leczenia osób uzależnionych od alkoholu, zgodnie z ustawą.
2. Za uczestnictwo w posiedzeniach komisji, jej członkom przysługuje wynagrodzenie, z zastrzeżeniem ust.4.

3. Wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust.2, określa się w sposób następujący:
 - 1) przewodniczący komisji – wynagrodzenie wysokości 20% najniższego wynagrodzenia pracowników,
 - 2) pozostali członkowie komisji – wynagrodzenie wysokości 14 % najniższego wynagrodzenia pracowników .
4. W przypadku, gdy posiedzenie komisji odbywa się w czasie godzin pracy pracownika samorządowego, za który pracownik otrzymuje wynagrodzenie, wynagrodzenie opisane w ust.2-3 nie jest należne.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Arkadiusz Deptuła

Uzasadnienie:

1. Uchwałę uchwała się po uwzględnieniu uwag, opinii jednostek organizacyjnych (GOPS, placówki oświatowe, instytucje kultury) Gminy Świątajno.
2. Uchwałę uchwała się po uwzględnieniu szkolnych diagnoz w zakresie czynników chroniących oraz czynników ryzyka z gminnych placówek oświatowych.
3. Uchwała w swej treści dostosowuje się do potrzeb ograniczania dostępności alkoholu .
4. W przygotowaniu uchwały wzięto pod uwagę opinie Komisji, sporządzone w oparciu o informacje z lat ubiegłych, dotyczących skali problemów alkoholowych w Gminie Świątajno, w szczególności:
 - 1). liczby rodzin, korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Świątajnie (dalej GOPS), w których występują problemy alkoholowe i poziomu (wartości) przyznanej pomocy,
 - 2). liczby klientów punktu konsultacyjnego, prowadzonego przy GOPS,
 - 3). liczby założonych Niebieskich Kart,
 - 4). liczby sprawców przemocy, znajdujących się pod wpływem alkoholu oraz liczby zatrzymanych,
 - 5). liczby wniosków o leczenie odwykowe, skierowanych do Komisji oraz do sądu,
 - 6). liczby istniejących w Gminie Świątajno punktów handlowych, prowadzących sprzedaż alkoholu do spożycia w miejscu sprzedaży oraz liczby punktów handlowych prowadzących sprzedaż alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży,
 - 7). liczby aktualnych zezwoleń na sprzedaż alkoholu w Gminie Świątajno,
 - 8). wartości sprzedaży napojów alkoholowych w ramach w.w. zezwoleń w punktach handlowych Gminy Świątajno w latach 2013-2019.
 - 9). liczby dzieci biorących udział w zajęciach w świetlicy „Iskierka” oraz w koloniach z programem terapeutycznym
 - 10). liczby sprawców przestępstw w ruchu drogowym pod wpływem alkoholu.
5. Dodatkowo wskazuje się, iż limity zezwoleń na sprzedaż poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, określone w obowiązującej uchwale Rady Gminy (z dnia 16 lipca 2018 r. nr XLV/283/2018) ustalone zostały na poziomie niższym w porównaniu z limitami wskazanymi w poprzedniej uchwale, średnio o 50% (spożycie w miejscu sprzedaży) i 30% (spożycie poza miejscem sprzedaży).

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Arkadiusz Deptuła